

Deputación
DA CORUÑA

Boletín de Medio ambiente

Nº 208

12/01/2022

Fuciño do Porco. O coñecido como ou Fuciño do Porco no Vicedo é un pequeno e escarpado cabo no extremo occidental da Ría de Viveiro (A Coruña) formado por tres puntas, A Punta dá Abrela, Punta de Socastro e a propiamente chamada Punta do Fuciño do Porco. O topónimo "Socastro" xa nos indica a existencia dun poboado castrexo que aproveitou a punta nas proximidades do mar, a unha altura de 54 metros sobre el. O nome de Fuciño do Porco foi dado polos mariñeiros que desde o mar guiábanse por esta silueta tan característica. Desde o seu miradoiro poderemos ver os cantiis da Ría de Viveiro, Illa Coelleira, Punta Lodelas, a enseada de Pereira e o Ilote Gaveira

Noticias

2021 entra nos sete anos más cálidos da historia

O ano 2021 foi un ano cálido. Así o confirmou o Servizo de Cambio Climático de Copernicus, que informou que este 2021 tivo unha temperatura a nivel global 0.3ºC por encima da media de 1991-2020 e 1.1-1.2ºC por encima dos valores preindustriais. Isto sitúao como o quinto ano más cálido desde que hai rexistros.

Por meses, o primeiros cinco do ano caracterizáronse a nivel global por presentar temperaturas relativamente baixas respecto de anos previos. Con todo, desde xuño e ata outubro, as temperaturas mensuais estiveron entre o catro rexistros más cálidos ata á data..

[Más Info](#)

Canta biomasa hai nas matogueiras? A clave para mellorar a xestión de incendios

Un estudio desenvolto en Galicia obtén novas ecuacións que axudan a establecer prioridades de actuación cando se desatan os lumes forestais.

Galicia ten máis superficie de matogueira que zonas adicadas á agricultura e á gandería. Aproximadamente, unhas 900.000 hectáreas de matas ou maleza, o que equivale a unha cuarta parte da superficie total galega. Isto supón un problema para a nosa comunidade, que entre outras causas, cada ano se enfrenta a unha vaga de lumes que o arrasa todo ao seu paso.

[Más Info](#)

Máis dun millón de barreiras fragmentan os ríos europeos

Nas últimas catro décadas a poboación de peixes migradores que viven nos sistemas fluviais do continente ha caído nun 90%. Os científicos establecen a relación entre a multiplicación de construcións e o declive destas especies.

Millóns de obstáculos entorpecen o curso dos ríos europeos: presas, encoros, vaos, azudes, aliviadoiros, canles, esclusas... O vello continente ha transformado a vontade os ecosistemas fluviais ao longo de toda a súa historia, pero foi no último século cando as necesidades de poboación e industria han fragmentado os cursos de auga ata convertelos nunha sucesión de tramos estancados. A multiplicación de infraestruturas que se produciu a mediados do século pasado é unha das principais causas do esborralle das poboacións de peixes migradores, como a lamprea, o esturión, a anguía ou o salmón, que noutro tempo abundaban nos nosos ríos e lagos.

En concreto, a actividade humana ha provocado un declive do 93% neste tipo de peixes en Europa (un 76% a nivel mundial), de acordo con un informe asinado por 15 organizacións, entre elas a Unión Internacional para a Conservación da Natureza (IUCN).

[Máis Info](#)

A batería oceánica que almacena enerxía renovable no fondo do mar

A transición renovable é un gran reto. O rápido crecemento da producción de enerxía eólica mariña dá lugar a unha demanda exponencial de almacenamento de enerxía a gran escala.

No CES 2022, a startup holandesa Ocean Grazer presentou un novo deseño de sistema de almacenamento de enerxía que funciona un pouco como unha presa hidroeléctrica no fondo do mar.

[Máis Info](#)

Estes son os produtos que más auga consumen na súa fabricación

A pegada hídrica é un indicador do uso de auga doce que se necesita para producir os bens que consumimos. Cada vez estamos máis concienciados coa sustentabilidade do planeta e un dos aspectos que máis nos ocupan é o aforro de auga, porque consumimos moito máis do que pensamos.

Duchas en lugar de baños, recoller a auga fría da ducha para fregar os chans ou regar as plantas, comprar electrodomésticos que consumen menos auga ou cerrar a billa mentres fregamos os pratos son algúns dos xestos que habemos ir incorporando no día a día. Con todo, poucas veces pénssase na inxente cantidade de auga que se necesita para a fabricación de determinados produtos dos que facemos uso a diario.

Water Footprint Network é unha plataforma de colaboración creada para axudar a resolver as crises hídricas do mundo, promovendo un uso xusto e intelixente da auga. Ademais de analizar a pegada hídrica de numerosos produtos, desde esta entidade tratan de inspirar cambios que todos debemos poñer en práctica.

[Máis Info](#)

Sabías que...

O carbono negro prodúcese pola combustión incompleta de combustibles fósiles como o diésel, a queima de leña ou a biomasa. Forma parte dos chamados contaminantes climáticos de vida curta, e non só produce o quecemento da atmosfera ou deteriora a calidade do aire tamén se adhire, principalmente, nas zonas baixas e intermedias dos glaciares. Asocióuselle con efectos negativos graves sobre a saúde humana e os diversos ecosistemas.

Mestura informativa

RECEITA ECOLÓXICA: Torta sen forno de chocolate e granada.

No tiene gluten, ni azúcar, ni lácteos ni nada de orígen animal. Solo incorpora ingredientes naturales y, además, ¡es muy fácil de preparar! Manos a la obra.

Ingredientes:

Base:

1 vaso de dátiles Medjool deshuesados
1 vaso de pipas de girasol
1 vaso de nozes
1 vaso de pasas sultanas

Recheo:

4 vasos de leite vexetal
2 cucharadas de sirope de arce
4 cucharadas de cacao puro en polvo
1 cucharada e media de agar-agar en polvo
Medio vaso de granada

[Máis Info](#)

O aire do zoo contén suficiente ADN para identificar os animais próximos

As mostras de ADN ambiental extraídas do aire de zoológicos permiten identificar as especies que habitan nas instalacións, e mesmo as que se atopan fóra. Así o demostran dous equipos independentes de científicos que desenvolveron diferentes técnicas que ofrecen un método novo e non invasivo para vixiar a biodiversidade.

Dous equipos independentes de científicos –en Dinamarca, por unha banda, e Reino Unido e Canadá por outro– demostran en dous estudos publicados na revista Current Biology que as mostras de aire dun zoológico local poden conter suficiente ADN para identificar os animais do seu interior.

[Máis info](#)

Existe a predisposición xenética a rexeitar as verduras?

A aversión a comer vexetais pode vir determinada polos xenes. A ciencia explora esta hipótese e atopa explicacións.

A xenética é moi socorrida e axúdanos a explicar moitas cousas. É certo que o noso físico, a saúde (ou a enfermidade) e ata os comportamentos están dirixidos polos nosos xenes, cuxa expresión se modula e cambia ao longo da vida por influencia de factores externos. Agora ben, botar man da xenética para xustificalo todo, ata os gustos, talvez sexa un pouco excesivo (ou non?).

Por exemplo, moitas persoas detestan o sabor das verduras, especialmente aquelas ‘máis intensas’, como brócoli, repolo, etc, e os investigadores dan ás ao seu rexeitamento ao atribuílo á que presentan uns xenes determinados.

[Máis Info](#)

Os cans e a súa curiosa maneira de saber a hora

Grazas ao seu prodixioso olfacto e a súa capacidade de reter patróns de comportamento, os cans son capaces de detectar os cambios máis sutís na súa contorna e así saber, á súa maneira, que hora é.

Calquera persoa que conviva con cans deuse conta de que, a miúdo, parecen saber cando é a súa hora do paseo, da comida ou mesmo cando está a piques de regresar a casa un membro da familia. E é completamente certo: aínda que o concepto en si sexa algo humano, os cans saben perfectamente que hora é. Ou mellor este, cando lles toca facer certas cousas.

[Máis Info](#)

Boas Prácticas

Como o ruído branco pode salvar a vida de millóns de paxaros

A instalación de 'faros acústicos' podería evitar colisiones de aves migratorias con altos edificios e estruturas.

Cada ano miles de millóns de aves morren por mor de colisiones con altos edificios de vidro, torres de comunicación e liñas eléctricas, un número asombroso que se espera que aumente a medida que as cidades crezan cara a fóra e cara arriba.

Para tratar de reducir esta cantidade de impactos e salvar todas estas aves migratorias un estudo, publicado na revista PLOS ONE, propón a instalación de "faros acústicos" que emitan ruído branco en refachos curtos. Desta maneira conseguiríase alertar estas aves dos obstáculos no seu camiño e evitar que chocasen con todas estas altas estruturas e, mesmo, con turbinas eólicas.

[Máis Info](#)

Down Coruña busca saídas laborais a través da educación ambiental

Cun nome amigable, Ecofriendly, Down Coruña puxo en marcha co apoio de Repsol un programa para formar axentes de educación ambiental que, en definitiva, ten por obxectivo mellorar a inserción laboral de cidadáns con síndrome de Down e discapacidade intelectual.

O proxecto, que arrincou no 2021 e atópase na súa primeira fase, denominada de «ecoformación», busca a mellora da empregabilidade de «aqueles persoas que necesitan unha gran intensidade de apoio», explican, e faio centrándose en mellorar a súa capacitación profesional

[Máis Info](#)

Pleamar, os 30 proxectos para innovar no sector pesqueiro

A conservación de diversas especies, aumentar a sustentabilidade das plantas de acuicultura ou reducir a contaminación mariña. Estes son só tres dos propósitos que manexa o programa Pleamar. Coa súa sexta convocatoria por valor de 6,3 millóns, 27 entidades ponerán en marcha unha trentena de proxectos para fomentar a innovación do sector.

Quen se poderá beneficiar desta nova liña de axudas? Os centros de investigación, universidades, entidades sen ánimo de lucro de carácter ambiental, organizacións sectoriais e administracións locais poden optar a estas subvencións que lanza o Ministerio para a Transición Ecolólica e contan coa cofinanciación do Fondo Europeo Marítimo.

[Máis Info](#)

Axenda Ambiental

- Xornadas de sensibilización sobre incendios forestais. Organiza: Deputación provincial da Coruña. Colabora: Ceida. O programa inclúe tres xornadas formativas de dúas horas de duración, dúas de carácter presencial e unha online. Datas: 21 de xaneiro: Casa Dopeso (As Pontes). 24 de xaneiro: Castelo de Santa Cruz (Oleiros). 28 de xaneiro: Online.
- A 17ª edición da Feira Internacional de Turismo Ornitolóxico (FIO) celebrarase do 18 ao 20 de febreiro de 2022 no Parque Nacional de Monfragüe. Datas: 18/02/2022 – 19/02/2022 – 20/02/2022.

[Ver Boletíns anteriores](#)